

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/86/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5117234277
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5117234277.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tichého a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Ladislava Mejstříka, v spore žalobcu: Q. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXXX/XX, G., právne zastúpená Advokátska kancelária JUDr. Chlapík s.r.o., Sládkovičova 13, Žilina, IČO: 47 232 072, proti žalovanému: U. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. Q. XXX, Z. Q., právne zastúpený JUDr. Juraj Hadrbulec, advokát so sídlom Y. X, O., o náhradu škody, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 17C/96/2017-302 zo dňa 12. mája 2021, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Žalobkyni proti žalovanému **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 38.093,94 eur do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie tak, že žalobkyni proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Nárok žalobcu posudzoval podľa § 420 ods. 1, § 422 ods. 1, 3, § 444, § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa § 2 ods. 2, § 4 ods. 1, 2, § 5 ods. 1, 2, § 10 ods. 1, 4, § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov.

3. Súd prvej inštancie dôvodil, že v prejednávanej veci mal za to, že v konečnom dôsledku ohľadom skúmania zodpovednosti žalovaného, ako aj z hľadiska rozhodovania o jeho povinnosti nahradiť poškodenému vzniknutú škodu, bol súd viazaný rozhodnutím okresného súdu sp. zn. 28T/181/2014 v spojení s rozhodnutím krajského súdu 3To/59/2016, ktoré nadobudli právoplatnosť 16.06.2016. Výrok rozhodnutia o tom, že bol spáchaný trestný čin, resp. prečin však nerieši otázku rozsahu uplatňovanej výšky škody, a preto sa uvedeným súd v ďalšom konaní zaoberal. Predmetom prejednávanej veci bolo uplatnenie nároku žalobkyne na náhradu škody, a to za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 36.833,94 eur, t. j. 1930,50 bodov a suma žiadaná žalobkyňou bola pokrytá inštitútom sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 444 Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona č. 437/2004 Z. z. o odškodňovaní bolestného a uplatňovaní sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré žalovaný v priebehu celého konania namietal. Uplatnený nárok na náhradu nákladov vynaložených na ošetrovanie zubov vo výške 1.260,- eur, v tejto časti suma nebola medzi stranami sporná. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že zmyslom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je poskytnúť zadosťučinenie v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného na uspokojenie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie

jeho spoločenských úloh, z čoho teda nie je možné vyvodiť, že by sa poskytovala za ujmu, ktorá sa premieta do psychickej sféry fyzickej osoby do jej postavenia v spoločnosti, a teda za ochranu dôstojnosti osoby dotknutej neoprávneným zásahom do jej práva na súkromný a rodinný život. V danom konaní žalobkyňa neuplatňovala nemajetkovú ujmu, ktorá sa premieta do psychickej sféry fyzickej osoby a do jej postavenia v spoločnosti tak, ako sa mylne domnieval právny zástupca žalovaného. Takáto ujma (v zmysle ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka) sa bezprostredne do fyzickej integrity ani do majetkovej sféry fyzickej osoby nepremieta, preto ju treba dôsledne odlišovať od majetkovej ujmy, vrátane ujmy na zdraví s majetkovými dôsledkami (§ 16 Občianskeho zákonníka) a inej nemajetkovej ujmy vzniknutej ako priamy dôsledok zásahu do telesnej integrity fyzickej osoby, za ktorú sa náhrada poskytuje podľa iných predpisov (§ 444 Občianskeho zákonníka). Podľa súdu prvej inštancie Občiansky zákonník nevymedzuje pojem bolesti ani pojem sťaženia spoločenského uplatnenia ani to, v akom rozsahu a na základe čoho sa tieto práva priznávajú. Uvedené otázky sú upravené zákonom č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorý upravuje podmienky priznania a poskytovania náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Vyhláška upravuje zvlášť podmienky, za ktorých sa poskytuje odškodnenie za bolesť a zvlášť podmienky pre odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia rovnako osobitne ustanovuje zásady pre vyhodnocovanie oboch druhov odškodnenia. Odškodnenie bolesti a sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje vo forme jednorazovej peňažnej sumy. Základom sú stanovené sadzby s bodovacím systémom, pričom počet bodov, z ktorého sa pri odškodnení vychádza, stanoví lekár v lekárskom posudku a podmienky spracovania, obsahové náležitosti a zásady na hodnotenie bolesti sú upravené v ustanovení § 7 až § 10 citovaného zákona. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že v znaleckom posudku č. 191/2020 znalec jednoznačne konštatoval, že hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia vyplývajúceho z duševných porúch, ktoré sú vo výlučnej príčinnej súvislosti s poškodením zdravia zo dňa 17.07.2014 u žalobkyne, stav odškodňovaný pod položkou č. 255 považoval k hodnoteniu za ustálený štyri roky od poškodenia zdravia, t. j. k mesiacu august 2018, konštatoval aj dôvody na zvýšenie bodového hodnotenia, pričom zvýšenie je striktné dané okolnosťami, ktoré majú základ vo vyhláške a sú závislé od posudzovania znalca na základe jeho poznatkov a závažnosti stanovenej diagnózy. Súd prvej inštancie tiež konštatoval, že žalovaný ani nenamietal znalcom stanovené hodnotenie položky 255 diagnózy a celkový počet bodov, tvrdil len, že majú subjektívnu povahu a žiadne sťaženie spoločenského uplatnenia u žalobkyne nie je. Súd prvej inštancie nariadil znalecké dokazovanie na návrh žalovaného, keďže rozhodnutie záviselo od posúdenia skutočností, na ktoré treba vedecké poznatky a súd hodnotí jeho presvedčivosť vo vzťahu k zadaniu, ktoré bolo spracované a vydané podľa zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a náhrade sťaženia spoločenského uplatnenia.

V danom prípade súd prvej inštancie vychádzal zo záverov hodnotenia znalcom v znaleckom posudku č. 191/2020 zo dňa 25.08.2020 (č. l. 242) a pri určení výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vychádzal z celkového počtu bodov 1930,50 a stavu odškodňovaného pod položkou 255 ustáleného k mesiacu august 2018. Súd prvej inštancie priznal žalobkyni nárok titulom náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 36.833,94 eur, t. j. 19,08 eur za jeden bod (2 % zo sumy 954,- eur v rámci priemernej mesačnej mzdy zamestnanca za rok 2017). Priemerná mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve SR zistená Štatistickým úradom SR za rok 2017 je 954,- eur a hodnota jedného bodu predstavovala 2 % z tejto sumy.

Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že náhrada za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia je náhradou, tzv. nemateriálnej ujmy a má slúžiť na to, aby si poškodený mohol obstarat' náhradné pôžitky na vyrovnanie prežitých a prežívaných utrpení, strastí. Tieto nároky sa nepriznávajú vo forme opakujúcich sa dávok, ale jednorazovo a na základe lekárskeho posudku; pri určení výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súd prvej inštancie vychádzal z celkového počtu bodov, ktorými sa sťaženie spoločenského uplatnenia v posudku ohodnotili. Z ustanovení § 2 ods. 1, § 3 ods. 1 a 2 a § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia bolo treba vyvodiť, že zmyslom náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia je poskytnúť peňažnú náhradu za ujmu spôsobenú zásahom do telesnej integrity fyzickej osoby. Z nich ani zo zásad na hodnotenie bolesti (§ 9 zák. 437/2004 Z. z.), zásad na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia (§ 10 zák. č. 437/2004 Z. z.), ale ani zo sadzieb bodového hodnotenia príloha 1 zák. č. 437/2004 Z. z. nevyplýva, že by sa náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia poskytovali za ujmu, ktorá sa premieta do osobnostnej sféry fyzickej osoby a do jej postavenia v spoločnosti. S prihliadnutím na vyššie uvedené nebol opodstatnený záver právneho zástupcu žalovaného o tom, že tieto výsledky znalca vychádzali len zo subjektívnych udaní samotnej žalobkyne a tento jeho prejav vyhodnotil súd ako účelový. Spolu s nárokom na náhradu škody za sťaženie spoločenského uplatnenia si žalobkyňa

uplatnila aj náklady, ktoré vynaložila na liečenie pri škode na zdraví, a to účelne vynaložené preukázané náklady na ošetrovanie zubov vo výške 1.260,- eur. Z ustanovenia § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o samostatné právo poškodeného na náhradu účelných nákladov spojených s liečením, pričom žalovaný túto výšku náhrady ani nenamietal, a preto súd aj tento nárok žalobkyne považoval za dôvodný. Ďalej súd prvej inštancie dôvodil, že právna úprava zodpovednosti za škodu vychádza zo všeobecnej zásady občianskoprávneho deliktu „každý, kto privodí vznik škody svojím protiprávnym a spravidla i zavineným konaním, je povinný spôsobenú škodu nahradiť“. Škoda vždy vznikne po skutočnosti, ktorá ju spôsobila a v danom prípade príčinná súvislosť medzi konaním žalovaného a vzniknutou škodou na zdraví bola zrejmá z následku, keď žalovaný dňa 17.07.2014 úmyselne spôsobil žalobkyňu ťažkú ujmu na zdraví, čím spáchal zločin ublíženia na zdraví. Podľa súdu prvej inštancie, podľa právnej úpravy zodpovednosti za škodu vzniká občianskoprávna zodpovednosť podľa § 420 Občianskeho zákonníka, pokiaľ sú splnené jej predpoklady, a to protiprávnosť, vznik - existencia škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody a zavinenie. Existencia jednotlivých predpokladov vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu v konaní bola preukázaná, a preto súd prvej inštancie žalobu považoval za právne dôvodnú. Súd prvej inštancie v celom rozsahu žalobe vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 38.093,94 eur titulom škody (36.833,94 eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia + 1.260,- eur náklady spojené s liečením). S poukazom na plný úspech žalobkyne vo veci súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalobkyňu priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu 100 %.

4. Proti uvedenému rozsudku podal odvolanie žalovaný v zákonom stanovenej lehote. Žalovaný mal za to, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie nie je vo výroku vecne správny a žalovaný svoje odvolacie dôvody odôvodňuje § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p., keďže súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa žalovaného súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Na poslednom pojednávaní poukázal na to, že vo sfére súkromného života pred a po udalosti zo dňa 17.07.2014 nedošlo u žalobkyne k žiadnej zmene, keď táto ako sedemnášťročná nadviazala vzťah s iným starším mužom, z ktorého vzťahu pochádza mal. W. J., pričom tento vzťah žalobkyne s otcom dieťaťa trval iba 1,5 roka. Po ukončení vzťahu sa žalobkyňa presťahovala k svojej matke. Následne mala žalobkyňa známosť s mužom z Y. a po útoku zo dňa 17.07.2014 sa opätovne zoznámila so starším mužom, s ktorým sa občas stretávala a nikdy s ním nežila v spoločnej domácnosti. Z tohto stretávania pochádza ďalšia maloletá dcéra žalobkyne, ktorá sa narodila v decembri 2018. Okrem toho žalobkyňa absolvovala dvakrát potrat. Z uvedeného je zrejmé, že žalobkyňa nikdy nenadviazala trvalý vzťah so žiadnym mužom, a to ani pred jej poškodením zdravia zo dňa 17.07.2014, ani so žalovaným a ani potom, pričom takisto jej tvrdenia o tom, že ona má strach z mužov sú vyvrátené práve stretávaním sa s ďalším mužom po udalosti zo dňa 17.07.2014 z ktorej známosti pochádza jej ďalšie maloleté dieťa. Tieto skutočnosti sa nijako nepremietli ani do podaného znaleckého posudku a následne do napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý za základ svojho rozhodnutia považuje práve znalecký posudok MUDr. Stanislava Kollára č. 191/2020. Žalovaný poukázal na to, že v danej veci hoci cestou zvoleného právneho zástupcu žiadal o výsluch na pojednávaní ako strany konania, ktorý by mohol objasniť najmä predpoklady aké mala poškodená pre uplatnenie v živote a spoločnosti a tieto zistenia porovnať s jej uplatnením najmä pracovnej a súkromnej sféry po udalosti 17.07.2014 a tiež žiadal o dopočutie znalca ku konkrétnym následkom a dopadom na spoločenské uplatnenie žalobkyne v jej osobnom, rodinnom a spoločenskom živote, pričom tieto návrhy boli zo strany súdu odmietnuté. Odvolateľ považuje napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie za arbitrárny, pretože súd prvej inštancie náležitým spôsobom neodôvodnil svoje rozhodnutie z hľadiska podstatných kritérií pre posudzovanie dôvodnosti priznania sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne, keď v priebehu celého konania od podanej žaloby boli jej tvrdenia len všeobecné. Závery lekárskeho správ ako aj znaleckého posudku vychádzali zo subjektívnych pocitov žalobkyne a nie dopadu na jej ďalší život. Odvolateľ tiež uviedol, že súd prvej inštancie sa vecou nezaoberal z hľadiska dopadu poškodenia zdravia žalobkyne na jej ďalšom živote po 17.07.2014, a teda či táto je vylúčená, alebo obmedzená na plnom, osobnom a rodinnom živote, spoločenskom, politickom, kultúrnom a športovom živote a či táto je ukrátená alebo vylúčená z výkonu, alebo voľby svojho povolania, alebo voľby životného partnera, ale sa vecou zaoberal z hľadiska iných kritérií, a to intenzity poškodenia zdravia, čo bolo predmetom lekárskeho správ a znaleckého posudku. Namietal tiež, že o trovách konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalobkyňu priznal právo na ich náhradu v rozsahu 100 % v rozpore s § 255 ods. 1, 2 C.s.p., pretože posudzovanie úspechu, alebo neúspechu v konaní by malo byť z hľadiska pôvodne uplatnenej výšky

náhrady škody 48.684,- eur, pričom súd žalobkyňi priznal len 38.093,94,- eur čo predstavuje úspech žalobkyne v konaní pred súdom prvej inštancie vo výške 78 % a nie 100 %.

5. K podanému odvolaniu sa vyjadrila žalobkyňa, pričom uviedla, že sa plne stotožňuje s rozsudkom súdu prvého stupňa, považuje ho za vecne správny a riadne odôvodnený, pričom súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, prihliadal na všetky okolnosti potrebné pre rozhodnutie vo veci a dostatočne sa vysporiadal so všetkými uplatnenými námietkami a návrhmi žalovaného. Odvolanie žalovaného je nedôvodné, účelové a spôsobujúce opäť len prieťahy v konaní, kedy sa žalobkyňa ani po cca 4 rokoch nedočká právoplatného rozhodnutia. Navrhla, aby odvolací súd po preskúmaní veci, rozsudok súdu prvého stupňa ako správny potvrdil a priznal žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

6. V replike sa žalovaný vyjadril tak, že ani v podanej žalobe a ani v doterajšom konaní žalobkyňa neopustila rovinu všeobecnosti a paušálnosti v konštatovaní nepriaznivých následkov v bežnom živote a až po podaní odvolania, ktoré obsahovalo konkrétne skutkové okolnosti pre posúdenie dôvodnosti, alebo nedôvodnosti priznania sťaženia spoločenského uplatnenia sa žalobkyňa vyjadrila k svojej pracovnej a osobnej anamnéze s tým, že podľa jej hodnotenia porovnanie jej predpokladov a faktického života pred a po traumatizujúcej udalosti odôvodňoval priznanie sťaženia spoločenského uplatnenia. Žalovaný nerozporuje skutočnosť, že z pohľadu medicínskeho žalobkyňa trpí, alebo môže trpieť post traumatickou stresovou poruchou, avšak žalovaný má za to, že priznanie, alebo nepriznanie sťaženia spoločenského uplatnenia by nemalo byť založené na medicínskom posúdení subjektívnych vyjadrení žalobkyne pred súdnym znalcom, ale na základe vykonaného dokazovania a dopad na život žalobkyne po traumatizujúcej udalosti by mal byť konkrétny, pomenovateľný a schopný porovnania s predpokladmi žalobkyne pre jej uplatnenie v živote a spoločnosti, resp. s jej faktickým spôsobom života pred traumatizujúcou udalosťou. Tvrdenia žalobkyne, že má strach z mužov boli vyvrátené práve stretávaním sa s ďalším mužom po traumatizujúcej udalosti zo dňa 17.07.2014, z ktorej známosti pochádza ďalšie maloleté dieťa. Žalovaný teda tvrdí, že rovnako ako v pracovnej sfére ani vo sfére osobného a rodinného života nedošlo k žiadnym zmenám v spôsobe života žalobkyne, ktorá skutočnosť vylučuje priznať žalobkyňi sťaženie spoločenského uplatnenia z dôvodu, že post traumatická stresová porucha jej bráni v súkromnej sfére dosahovať uspokojenie tak, ako pred traumatizujúcou udalosťou zo dňa 17.07.2014. Opätovne žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. V duplike sa žalobkyňa vyjadrila tak, že žalovaný vo svojom vyjadrení opäť len účelovo a nedôvodne namietal nárok žalobkyne na priznanie nároku na náhradu škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia. S poukazom na závery vykonaného dokazovania prvostupňovým súdom, žalobkyňa riadne preukázala odôvodnenosť svojho nároku v zmysle príslušných zákonných ustanovení Občianskeho zákonníka a zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorého zmyslom je poskytnúť zadosťučinenie poškodenému v súvislosti s poškodením na zdraví a má vo svojej podstate predstavovať náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre život a životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb. Rozsudok súdu prvého stupňa považuje žalobkyňa za správny, pričom odvolanie žalovaného považuje za nedôvodné, a preto navrhla, aby odvolací súd po preskúmaní veci rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

8. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania žalovaného v rozsahu danom ust. § 379, § 380 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

9. Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 C. s. p. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 C. s. p.).

10. Pre úplnosť odvolací súd k odvolacím dôvodom uvádza, že dôkazy hodnotí súd prvej inštancie podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo (§ 191 ods. 1 C. s. p.). Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd prvej inštancie pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov.

11. Na doplnenie považoval odvolací súd za nevyhnutné reagovať na odvolaciu argumentáciu žalovaného, formulovanú v podanom opravnom prostriedku, pričom sa v zmysle princípu neúplnej apelácie nezaoberal inými prípadnými pochybeniami súdu prvej inštancie. Krajský súd zároveň poukazuje na zodpovednosť odvolateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (ustanovenie § 380 ods. 1 C. s. p.).

12. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument, vznesený v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvej a druhej inštancie tvoria jeden celok, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakovane vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie.

13. Pokiaľ žalovaný namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, nakoľko súd prvej inštancie sa vecou nezaoberal z hľadiska dopadu poškodenia zdravia žalobkyne na jej ďalšom živote po 17.07.2014, a teda či žalobkyňa je vylúčená alebo obmedzená na plnom, osobnom a rodinnom živote, spoločenskom, kultúrnom a športovom živote a či táto je ukrátená alebo vylúčená z výkonu alebo voľby životného partnera, keď sa vecou zaoberal z hľadiska iných kritérií, vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú. V tejto súvislosti krajský súd konštatuje, že touto otázkou sa zaoberal súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení, a to v bodoch 31. až 34., keď konštatoval, že Občiansky zákonník nevymedzuje pojem bolesti, ani pojem sťaženia spoločenského uplatnenia, ani to v akom rozsahu a na základe čoho sa tieto práva priznávajú. Uvedené otázky sú upravené zákonom č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za spoločenské uplatnenie, ktorý upravuje podmienky priznania a poskytovania náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Odškodnenie bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia sa určuje na základe vyhlášky vo forme jednorazovej odmeny, pričom predmetná vyhláška osobitne ustanovuje zásady pre vyhodnocovanie oboch druhov odškodnenia. Základom sú stanovené sadzby s bodovacím systémom, pričom počet bodov, z ktorého sa pri odškodňovaní vychádza, stanoví lekár v lekárskom posudku a podmienky spracovania, obsahové náležitosti sú upravené v § 7 - § 10 citovaného zákona. V danom prípade treba konštatovať, že žalobkyňa si uplatnila svoj nárok na základe zák. č. 437/2004 Z. z. predložením lekárskeho posudku o bolestnom a o sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 16.10.2017, vypracovaného MUDr. I. E., proti ktorému vzniesol žalovaný námietky s tým, že navrhol vykonanie znaleckého dokazovania ohľadom určenia psychických porúch a ustálenia zdravotného stavu žalobkyne. Zo záverov znalca z odvetvia psychiatrie MUDr. Stanislava Kollára uvedených v znaleckom posudku č. 191/2020 bolo preukázané, že vo veci hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia u žalobkyne vychádzal zo zdravotnej dokumentácie od roku 2004 do roku 2019, z vlastného psychiatrického vyšetrenia, ktoré zhodnotil objektívne psychiatricky, ako aj z pohľadu klinickej symptomatológie a vypracoval psychopatologický rozbor, pričom vlastným znaleckým šetrením skonštatoval, že u žalobkyne pretrvávajú príznaky chronifikovanej posttraumatickej poruchy s osobnostným posunom, ktoré majú nepriaznivý dosah na jej spoločenské uplatnenie tak v osobnom, rodinnom a spoločenskom živote. Zároveň stanovil bodové hodnotenie diagnózy žalobkyne, jej zvýšenie vzhľadom na vek v čase poškodenia zdravia a určil, kedy došlo k ustáleniu jej zdravotného stavu, t. j. k mesiacu august 2018. Okrem toho sa znalec pri vypracovaní samotného znaleckého posudku vysporiadal s posúdením dôvodnosti priznania sťaženia spoločenského uplatnenia s poukazom na predpoklady a možnosti poškodenej pred a po poškodení zdravia v dôsledku traumatizujúcej udalosti zapríčinených konaním žalovaného dňa 17.07.2014. Samotné prežitie „otrasného“ zážitku žalobkyne, rovnako iné nepriaznivé psychologické činitele a tiesnivá situácia - dlhodobá hospitalizácia, strata zamestnania, strata príjmu, existenčná neistota, nepriaznivý zdravotný stav, zohyzenie tváre majú

bezprostrednú súvislosť s poškodením zdravia žalobkyne. Aj podľa odvolacieho súdu posttraumatickú poruchu, ktorá je komplexnou poruchou zasahujúcou do mnohých oblastí života postihnutej osoby bola v konaní pred súdom prvej inštancie preukázaná znaleckým dokazovaním dostatočne. Odvolací súd sa nestotožňuje s tvrdením žalovaného, že tvrdenia žalobkyne boli len všeobecné, nakoľko v rámci znaleckého skúmania dôkladným spôsobom popísal svoj osobný, rodinný, pracovný život a rovnako aj zdravotný stav, ktorý je dôkladne podložený lekáorskými správami, z ktorých znalec vychádzal a tieto odborne a objektívne posúdil. Krajský súd preto pokladá predmetnú námietku žalovaného za vyvrátenú.

14. Pokiaľ odvolateľ namietal porušenie práva na spravodlivý proces, ktoré malo spočívať v tom, že súd prvej inštancie nevyhovel návrhu na vykonanie dôkazu výsluchom žalovaného, ohľadne objasnenia predpokladov žalobkyne pre uplatnenie v živote a spoločnosti a tieto zistenia porovnať s jej uplatnením, najmä v pracovnej a súkromnej sfére po udalosti zo dňa 17.07.2014, vyhodnotil odvolací súd túto námietku ako nedôvodnú. Krajský súd v tejto súvislosti konštatuje, že vykonanie uvedeného dôkazného prostriedku by bolo nadbytočné, keďže sám žalovaný nedisponoval relevantnými vedomosťami o osobe žalobkyne, keďže so žalobkyňou ani nebol v rozhodnom čase v osobnom kontakte s výnimkou trestného konania. Vzhľadom na uvedené krajský súd pokladá za potrebné uviesť, že „...všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania. Procesný postoj účastníka konania nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať o nich.“ (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 31/2013 zo dňa 17.01.2013). Navyše podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo 65/2013 zo dňa 28.05.2014 z ust. § 2 ods. 1, § 3 ods. 1, 2 a § 4 ods. 1, 2 zák. č. 437/2004 Z. z. vyplýva, že zmyslom náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia je poskytnúť peňažnú náhradu spôsobenú zásahom do telesnej integrity fyzickej osoby. Z nich, ani zo zásad na hodnotenie bolesti (§ 9 zák. č. 437/2004 Z. z.), zásad na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia (§ 10 zák. č. 437/2004 Z. z.), ale ani zo sadzieb bodového ohodnotenia (príloha 1 zák. č. 437/2004 Z. z.) nevyplýva, že by sa náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia poskytovali za ujmu, ktorá sa premieťa do osobnostnej sféry fyzickej osoby a do jej postavenia v spoločnosti.

15. Neobstojí ani námietka žalovaného prednesená prostredníctvom právneho zástupcu a spočívajúca v tom, že sa nemohol zúčastniť pojednávania vytyčeného na deň 12.05.2020, nakoľko v čase pojednávania sa nachádzal v ÚVTOS, konkrétne vo väzbe a žiadal zabezpečiť jeho účasť na pojednávaní. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje že ust. § 183 ods. 3 CSP ukladá povinnosť strany, resp. jej právneho zástupcu, žiadosť o odročenie termínu oznámiť súdu bezodkladne po tom, čo sa o ňom dozvie alebo sa mohla dozvedieť alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti ho mohla predpokladať. Súčasne je v žiadosti o odročenie termínu pojednávania potrebné nielen tvrdiť, že existujú dôvody na odročenie, ale je potrebné ich aj preukázať. V danom prípade mal žalovaný vedomosť o termíne od 03.02.2021, kedy bol oznámený termín pojednávania doručením prostredníctvom právneho zástupcu. Dva dni pred pojednávaním zaslal právny zástupca žalovaného žiadosť o odročenie pojednávania s tým, že stratil kontakt s klientom - žalovaným, a že mu neznáma osoba V. W. oznámila, že v predchádzajúcich dňoch sa žalovaný mal dostať do väzby. Podľa odvolacieho súdu žiadosť o odročenie pojednávania nebola podaná bezodkladne, keďže žalovaný, resp. jeho právny zástupca o termíne vedel už od 03.02.2021, pričom žalovaný bol vzatý do väzby dňa 21.04.2021. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že už pri vzatí do väzby mal žalovaný možnosť túto skutočnosť oznámiť či už blízkym osobám, resp. svojmu právemu zástupcu alebo konajúcemu súdu. O tejto skutočnosti musel byť pri vzatí do väzby poučený podľa príslušných ustanovení trestného poriadku. Zároveň možno konštatovať, že o tejto skutočnosti sa mohol dozvedieť aj právny zástupca žalovaného, a to od momentu kedy bol žalovaný vzatý do väzby, a preto jeho žiadosť o odročenie pojednávania nebolo možné považovať za včasnú a súd prvej inštancie na ňu správne neprihliadol. Vzhľadom na uvedené nemožno potom vysloviť záver, že u žalovaného došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces tým, že mu boli odňaté jeho procesné práva. Navyše za situácie, keď súčasný právny zástupca prevzal zastupovanie žalovaného už v mesiaci august 2020, odkedy možno predpokladať jeho aktívnu spoluprácu so žalovaným. Zároveň možno konštatovať, že žalovaný sa nezúčastnil ani jedného pojednávania v predmetnej veci, a to v dňoch 15.05.2019, ako aj dňa 04.12.2019, pritom citované ust. § 183 ods. 3 CSP je konštruované tak, že má chrániť „pocitového“ žalobcu pred „nepocitovým“ žalovaným, ktorý nemá záujem o aktívnu účasť na konaní - mnohokrát v snahe objaviť konečné rozhodnutie; uvedené je možné uplatniť vždy ak to zodpovedá okolnostiam daného prípadu a požiadavkám vyplývajúcim zo zásad civilného procesu. Tak tomu bolo aj v danom prípade.

16. Odvolací súd konštatuje, že v súdnej veci však súd prvej inštancie rozhodnutie odôvodnil zákonom zodpovedajúcim spôsobom, pričom právo na súdnu ochranu nemožno zamieňať s právom strany sporu byť pred súdom úspešnou, prípadne s právom na vydanie rozhodnutia v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Z uvedeného dôvodu potom, ak súd nerozhodne podľa predstáv strany sporu, nedochádza k porušeniu daného práva. Intenzitu zásahu spôsobilú privodiť porušenie ústavných základných práv podľa rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 344/2010 dosahuje len také odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré neuvádza žiadnu argumentáciu, prípadne také, ktorého dôvody sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky alebo ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti.

17. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd prvej inštancie dôsledne uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal výsledky vykonaného dokazovania, riadne citoval právne predpisy, ktoré na prejednávaný prípad aplikoval a z nich vyvodil svoje právne závery, ktoré riadne vysvetlil, pričom dostatočne a presvedčivo objasnil, z akých úvah vychádzal. Jeho rozhodnutie tak nemožno považovať za také, ktoré by bolo v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Pri výklade aplikácie právnych predpisov sa súd prvej inštancie neodchýlil od znenia príslušných ustanovení, nepoprel ich účel ani podstatu, a preto rozhodnutie odvolací súd považoval za ústavne konformné. Nakoľko odvolacie dôvody odvolateľa boli neopodstatnené, odvolací súd tento napadnutý rozsudok potvrdil.

18. Krajský súd zároveň potvrdil aj výrok súdu prvej inštancie o trovách konania, keďže miera úspechu vo veci, ktorá sa zisťuje tak u žalobkyne ako aj u žalovaného všeobecne závisí od vzťahu meritórneho rozhodnutia k žalobnému petitu, ktorý bol naposledy urobený vo veci samej. V danom prípade bola teda plne úspešná žalobkyňa, a to vzhľadom na pripustenie zmeny žaloby. Okrem toho rozhodnutie o výške plnenia záviselo od záverov znaleckého posudku, a teda bola daná aj počiatočná nepredvídateľnosť výsledku konania. Z uvedeného vyplýva, že kritérium predvídateľnosti výsledku rozhodnutia všeobecného súdu žalobkyne sa javí byť rozhodujúce pri úvahe medzi aplikáciou zásady úspechu v jej všeobecnom významne, keď sa miera úspechu vo veci zistí je v závislosti od vzťahu meritórneho rozhodnutia k žalobnému petitu, ktorý bol naposledy urobený vo veci samej a jej redukovanej významnej podobe, keď za úspech je považovaný už samotný základ nároku.

19. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že nárok na náhradu trov odvolacieho konania má žalobkyňa v plnom rozsahu, keďže bola v odvolacom konaní proti žalovanému úspešná.

20. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)